

Lausunto Pohjoisen Suomen ohjelmaluonnoksesta

Khall 19.11.2024 § 227
651/11.01.00.03/2024

Valmistelija Kaupunginjohtaja Juhana Juntunen puh. 044 725 5222.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan: ”Hallitus käynnistää valtioneuvoston kanslian johdolla Pohjoisen ohjelman ja perustaa sen työn tueksi neuvottelukunnan.” ja ”Hallitus jatkaa Itäisen Suomen kehittämissävisiötä uudessa geopoliittisessa tilanteessa.”

Edellä mainittujen kirjausten toteuttamiseksi hallitus käynnisti maaliskuussa 2024 Pohjoisen Suomen ja Itäisen Suomen ohjelmat. Ohjelmien tavoitteena on pohjoisen ja itäisen Suomen mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntämisen edistäminen erityisesti taloudellisen kasvun, alueellisen elinvoiman, investointien vauhdittamisen, osaamisen kehittämisen, työvoiman saatavuuden näkökulmista. Lisäksi ohjelmien tavoitteena on muuttuneessa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa edistää Suomen huoltovarmuutta ja omavaraisuutta sekä vahvistaa turvallisuutta Pohjoismaisessa, EU- ja NATO-yhteistyössä uusi geopolitiikka ja reittimme länteen huomioiden. Ohjelmien valmistelussa ja toimeenpanossa hyödynnetään laaja-alaisesti Euroopan unionin ja NATO:n tarjoamia rahoitusmahdollisuuksia sekä muita ministeriöissä ja eri hallinnonaloilla käynnissä olevia selvityksiä ja toimia.

Tavoitteet

Molemmissa ohjelmissa tulee esittää tiiviisti ja konkreettisesti toimia, joilla:

1. voidaan lisätä kestävä kasvun mahdollisuuksia ja uusia investointeja sekä vahvistaa Suomen kilpailukykyä ja alueiden elinvoimatekijöitä
2. voidaan kestävästi hyödyntää puhtaan energian mahdollisuuksia ja tukea digitaalista puhdasta kasvua
3. lisätään alueen kestävä matkailun vetovoimaa
4. edistetään osaamista ja osaavan työvoiman saatavuutta
5. vahvistetaan koko Suomen turvallisuutta, huoltovarmuutta ja omavaraisuutta
6. lisätään alueen (fyysistä ja digitaalista) saavutettavuutta.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon:

Kuhmon kaupunki ihmettelee lausuntopyynnön lausuntoaikaa. Lausuntopyyntö on julkaistu 13.11.2024 ja lausunnot tulee toimittaa 22.11.2024 mennessä. Lausuntoaikaa ei ole edes puoltatoista viikkoa. Voi vain arvailla, mistä kyseinen kiire johtuu.

Kuhmon kaupunki huomauttaa, että ohjelmaluonnoksessa ei mainita lainkaan termiä rajakunta tai rajakunnat, vaikka nämä alueet ovat kokeneet isoja taloudellisia menetyksiä. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on vaikuttanut Suomen rajakuntiin monin tavoin, vaikka Suomi ei olekaan suoraan osapuolena sodassa. Ensinnäkin, Suomen ja Venäjän välinen kauppa on lähes pysähtynyt pakotteiden ja vastapakotteiden vuoksi, mikä on heikentänyt monien rajakuntien taloutta, kun rajakauppa on pysähtynyt.

Lisäksi matkailu Venäjältä Suomeen on loppunut kokonaan, mikä on vaikuttanut erityisesti Itä-Suomen matkailuun ja palvelusektoriin, joissa venäläiset matkailijat olivat merkittävä asiakasryhmä. Monet rajakunnat ovat myös joutuneet sopeuttamaan talouttaan ja leikkaamaan budjettia menetettyjen tulojen vuoksi.

Rajakunnissa on koettu myös huolta turvallisuudesta, mikä on lisännyt tarvetta viranomaisten varautumiselle ja resursseille.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.